

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4Ps/5/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313213095
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2016:5313213095.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou vo veci starostlivosti o Q. K., N.. XX.XX.XXXX, XXX XX B. A. XXX, zast. v dedičskom konaní hmotnoprávnou opatrovníčkou Z. K., N.. XX.XX.XXXX, XXXXX B. A. XXX, v konaní o schválenie dedičskej dohody zastúpený súdom ustanoveným kolíznym opatrovníkom obcou B. A., zast. Mgr. Michalom Mozolíkom, advokátom so sídlom Palárikova 1449, 022 01 Čadca, v konaní o schválenie dedičskej dohody medzi V. K.Y., N.. XX.XX.XXXX, XXX XX B. A. XXX, zast. JUDr. Bohuslavom Majchrákom, advokátom so sídlom kancelárie Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, za účasti maloletej K.N. V., N.. XX.XX.XXXX, XXX XX B. A. XXX, zast. V. Q. V., XXX XX B. A. XXX, na podnet notárky JUDr. Edity Varmusovej, Notársky úrad Čadca, Palárikova 1933 takto

rozhodol:

I. V mene hluchonemého syna Q. K.Á., N.. XX.X.XXXX, B. A. XXX, zastúpeného opatrovníčkou pri úkone Z. K.Y., N.. XX.X.XXXX, B. A. XXX, v konaní 4Ps/5/2013 zastúpeného opatrovníkom obcou B. A., s c h v a ľ u j e dohodu dedičov po zosnulom Q. K., N.. XX.X.XXXX, D.. X.X.XXXX, naposledy bytom B. A. Č.. XXX, ktorá bola uzavretá na Notárskom úrade JUDr. Edity Varmusovej dňa 11.12.2013 do notárskej zápisnice 16D/219/2013, Dnot 234/2013, a to v celom rozsahu s tým, že notárska zápisnica tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku.

II. Žiadny z účastníkov konania n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Na čl. 1 spisu bol súdu doručený dňa 16.12.2013 podnet na schválenie dedičskej dohody v mene hluchonemého potomka Q. K., N.. XX.X.XXXX, B. A. XXX v dedičskej veci vedenej pod sp. zn. 16D/219/2013, Dnot 234/2013 po poručiťovi Q. K., N.. XX.X.XXXX, naposledy bytom B. A. XXX, zomr. dňa X.X.XXXX. Hluchonemý potomok je zastúpený opatrovníčkou matkou Z. K., N.. XX.X.XXXX, B. A. XXX na základe uznesenia Okresného súdu v Čadci č.k. 16D/219/2013-53 zo dňa 11.11.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29.11.2013.

Právny úkon, ktorý má súd v mene hluchonemého potomka schváliť, je dedičská dohoda, ktorá bola uzavretá v rámci dedičského konania 16D/219/2013 (Dnot 234/2013) v dedičskom konaní po Q. K., N.. XX.X.XXXX, naposledy bytom B.Á. A. XXX, zomr. dňa X.X.XXXX na Notárskom úrade JUDr. Edity Varmusovej. Účastníkom uzavretej dedičskej dohody - dedičom je syn V. K., N.. XX.X.XXXX, B. A. XXX, v konaní 4Ps/5/2013 zastúpený právne JUDr. Bohuslavom Majchrákom, advokátom AK Čadca a hluchonemý syn Q. K., N.. XX.X.XXXX, A. B. A. XXX, zastúpený zákonnou zástupkyňou Z. K.Y., N.. XX.X.XXXX, B. A. XXX, ktorej záujmy nie sú v strete so záujmami hluchonemého syna vzhľadom k tomu, že ku dňu úmrtia 1.9.2013 nebola dedičkou po zosnulom manželovi z toho dôvodu, že rozsudkom 12C/579/00-33 zo dňa 8.11.2000, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.12.2000 na čl. 115 spisu vyplýva, že manželstvo účastníkov konania Q. K. P. Z. K., T. K., bolo ku dňu úmrtia Q. K. právoplatne rozvedené.

Z uvedeného dôvodu uznesenie Okresného súdu v Čadci č.k. 16D/219/2013-53 zo dňa 11.11.2013, právoplatné dňa 29.11.2013, ktorým bola Z.R. K. ustanovená za opatrovníčku hluchonemému Q. K., súd považoval za uznesenie, ktoré je v súlade so zákonom a uznesenie, ktoré vylučuje kolíziu záujmov medzi Z. K. a zastúpeným hluchonemým Q. K..

Na čl. 88 v dedičskom konaní bola K. V., N.. XX.X.XXXX, B. A. XXX, zastúpená zákonnou zástupkyňou matkou V. Q. V., B. A. XXX, vyzvaná, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia podala návrh na určenie, že je dedičkou po nebohom Q. K., N.. XX.X.XXXX, zomr. dňa X.X.XXXX, B. A. XXX, a to z toho dôvodu, že matka v mene maloletej dcéry uplatnila nárok na neopomenuteľný zákonný dedičský podiel pre maloletú K. V. na základe tvrdenia, že maloletá K. je dcérou zosnulého Q. K.. Uviedla, že otcovstvo uznával, aj keď nie je zapísaný v rodnom liste a pripojila predbežnú správu o DNA.

Pre konanie vo veci 4Ps/5/2013 súd na čl. 92 spisu ustanovil hluchonemému Q. K., N.. XX.X.XXXX na zastupovanie v konaní pred Okresným súdom v Čadci za opatrovníka obec B. A.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.7.2014. Ustanovený opatrovník sa písomne vyjadril s tým, že súhlasí, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti, ale za podmienky, aby boli chránené práva hluchonemého dieťaťa.

Na čl. 95 súd uznesením začal ex offo konanie o schválenie dedičskej dohody v konaní vedenom pod sp. zn. 16D/219/2013, Dnot 234/2013 po poručiteľovi Q. K., zomr. X.X.XXXX, a to v mene hluchonemého potomka Q. K..

Uznesením na čl. 167 spisu súd prerušil konania na základe žiadosti Q. V., B. A. XXX v mene maloletej K. V., N.. XX.X.XXXX do právoplatného ukončenia konania o určenie otcovstva vedeného pod sp. zn. 6C/106/2014. Uznesenie bolo zrušené uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 6CoP/50/2015-186 zo dňa 26.8.2015 z dôvodu, že odpadol predmet rozhodnutia. Konanie bolo prerušené do právoplatnosti konania vo veci 6C/106/2014 a práve vec 6C/106/2014 nadobudla právoplatnosť dňa 13.6.2015, teda ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu odpadol dôvod pre prerušenie konania, nebolo preto o čom rozhodovať. Odvolací súd uznesenie o prerušení konania z tohto dôvodu zrušil a nedal pokyn prvostupňovému súdu, aby opakovane prerušil konanie, resp. zaujal iný procesný postup.

Z uznesenia na čl. 190 spisu vyplýva, že z rovnakých dôvodov bolo prerušené aj dedičské konanie vedené pod sp. zn. 16D/219/2013 do právoplatného ukončenia konania vo veci 6C/106/2014 a z uznesenia na čl. 192 spisu vyplýva, že odvolací súd odvolanie V. K. odmietol z rovnakého dôvodu, teda z dôvodu, že rozsudok o určení otcovstva č.k. 6C/106/2014 zo dňa 9.4.2015 nadobudol právoplatnosť dňa 13.6.2015, odvolanie zaniklo inak.

Z rozsudku Okresného súdu v Čadci č.k. 6C/106/2014-34 zo dňa 9.4.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.6.2015 a nachádza sa na čl. 179 tohto spisu, vyplýva, že súd zamietol návrh navrhovateľky na určenie, že nebohý Q. K., N.. XX.X.XXXX, D.. X.X.XXXX, N. B. A. XXX je otcom maloletej K. V., N.. XX.X.XXXX, z matky Q. V., N.. X.X.XXXX, B. A. XXX. Z odôvodnenia tohto rozsudku, ktorý bol doručený právnenému zástupcovi matky a teda aj matke Q. V. teda momentom doručenia o tom mala vedomosť, z akých dôvodov bol návrh na určenie otcovstva zamietnutý. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že otcovstvo sa určuje podľa troch zákonných domniek otcovstva. Musí byť dodržané poradie. Prvá zákonná domnienka svedčí manželovi matky, teda manželovi Q. V.. Kým nie je vylúčená prvá zákonná domnienka, nemožno sa zaoberať druhou zákonnou domnienkou. V konaní nebolo preukázané, že by Q. V. podala návrh na zapretie otcovstva voči svojmu bývalému manželovi, aby po úspešnosti tohto konania bol bývalý manžel Q. V. vymazaný z rodného listu maloletého dieťaťa. Až následne mohla byť podaná žaloba na určenie otcovstva tak, aby prípadný rozsudok o určení otcovstva Q. K. bol vykonateľný, teda zapísateľný do rodného listu. V prípade, že by z rodného listu bol vymazaný otec V., bolo by možné pri určení otcovstva zapísať namiesto neho určeného otca Q. K.. Za situácie, že v rodnom liste nie je vymazaný pôvodný otec V., nemožno určovať otcovstvo, pretože takýto rozsudok by bol nevykonateľný. Pokiaľ ide o otázky určenia otcovstva a dôkazy k týmto otázkam, nachádzajú sa dôkazy na čl. 115 spisu, rozvodový rozsudok č.k. 12C/579/00-33 zo dňa 8.11.2000, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.12.2000 a ktorým bolo rozvedené manželstvo účastníkov konania Q. K., N.. XX.X.XXXX P. Z. K., T. K., N.. XX.X.XXXX, uzavreté dňa X.X.XXXX a na základe ktorého maloletý V. P. Q.Á. boli zverení do výchovy a starostlivosti matky, zároveň otec

bol zaviazaný platiť výživné na maloleté deti. Na čl. 125 spisu je zápisnica z rozvodového konania zo dňa 20.9.2000, kde Q. K. priznal v čase rozvodového konania, že má priateľku Q. V., ktorá je vydatá a má sa rozvádzať, má tri deti. Priznal, že bol počas manželstva permanentne neverný svojej manželke. Považoval to za normálne mať intímne styky s inými ženami počas manželstva. Na čl. 127 spisu do zápisnice uviedol, že nechce uzavrieť manželstvo s priateľkou Q. V.. Nechcel tak urobiť ani s ostatnými priateľkami. Nevie uviesť, koľko bude trvať vzťah s pani V., či pol roka, alebo večnosť. Rovnako z výsluchu Z. K. v rozvodovom konaní čl. 128 vyplýva, že jej manžel oznámil, že má priateľku - pani V.. Oznámil jej to v septembri 1999. Nie je pravdou, že by vedela o tom, že mal toľko priateľiek, ako tu uvádza, že by na neho žiarlila. Do zápisnice o pojednávaní v rozvodovom konaní zo dňa 8.11.2000 čl. 131 spisu Q. V. ako svedkyňa uviedla, že sa rozviedla dňa 28.9.2000 so svojím manželom. Príčinou bola skutočnosť, že má známosť s pánom K.Á.. Pozná ho 2 roky, hoci žije sama. Intímne spolu žijú viac ako 1 rok. O otázke uzavretia manželstva sa nerozprávali. Svedkyňa má 3 maloleté deti. Stretávajú sa 5 - 6krát za týždeň, spí u svedkyne. Chce s K. žiť naďalej, nemieni vzťah ukončiť. Na otázku kolízneho opatrovníka do zápisnice čl. 133 spisu svedkyňa uviedla: „Moje dieťa posledné sa narodilo pred 1,5 rokom, pričom otec dieťaťa nie je navrhovateľ (myslí tým Q. K. ako navrhovateľa v rozvodovom konaní), ale je môj manžel, s ktorým som uzatvorila manželstvo.“ Navrhovateľ jej hovoril, že mal počas manželstva intímne známosť. Rozprával to aj konkrétne (dôkazy k rozvodu manželstva sa nachádzajú od čl. 115 po čl. 151 spisu).

Podľa § 154 ods. 1 OSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Ku dňu rozhodovania súdu dňa 14.1.2016 Q. V. nedoručila súdu dôkaz o tom, že podala návrh na zapretie otcovstva voči svojmu bývalému manželovi a nedoručila súdu návrh na prerušenie dedičského konania do právoplatného ukončenia konania o zapretie otcovstva k bývalému manželovi. Objektívne sa o skutočnosti mohla dozvedieť z rozsudku 6C/106/2014-34 zo dňa 9.4.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.6.2015. Od 13.6.2015 do rozhodnutia súdu 14.1.2016 nepredložila súdu žalobu o zapretie otcovstva, ani procesný návrh na prerušenie dedičského konania. Ku dňu rozhodovania súdu preto neexistoval procesný návrh na prerušenie konania, o ktorom by súd mal rozhodnúť. Z uvedených dôvodov súd konal a rozhodol, pričom vychádzal v nadväznosti na § 154 ods. 1 OSP zo skutkového stavu, ktorý bol známy ku dňu rozhodovania súdu a z dôkazov, ktoré boli vykonané a navrhnuté ku dňu rozhodovania súdu. Iné dôkazy v konaní navrhnuté neboli.

Na zistený skutkový stav súd aplikoval nasledovné právne normy.

Podľa § 19 OSP spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 22 OSP fyzická osoba, ktorá nemôže pred súdom konať samostatne, musí byť zastúpená zákonným zástupcom. To neplatí, ak tento zákon ustanovuje inak.

Podľa § 29 ods. 1 OSP ak nie je zastúpený ten, kto nemôže pred súdom samostatne konať, súd ustanoví mu opatrovníka, ak je tu nebezpečenstvo z omeškania. Rovnako sa postupuje, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 7 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.

Podľa § 8 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

Podľa § 8 ods. 2 Občianskeho zákonníka plnoletosť sa nadobúda dovŕšením osemnásteho roku. Pred dosiahnutím tohto veku sa plnoletosť nadobúda len uzavretím manželstva. Takto nadobudnutá plnoletosť sa nestráca ani zánikom manželstva ani vyhlásením manželstva za neplatné.

Podľa § 26 Občianskeho zákonníka pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za nich ich zákonní zástupcovia.

Podľa § 27 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto je zákonným zástupcom maloletého dieťaťa, upravuje Zákon o rodine <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/1963-94>>.

Podľa § 28 Občianskeho zákonníka ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

Podľa § 179 OSP ak je pre platnosť právneho úkonu, ktorý urobil zákonný zástupca za maloletého, potrebné schválenie súdu, súd ho schváli, ak je to v záujme maloletého.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Súd v mene hluchonemého syna Q. K., N.. XX.X.XXXX, B. A. XXX, zastúpeného opatrovníčkou pri úkone Z. K., N.. XX.X.XXXX, B. A. XXX, v konaní 4Ps/5/2013 zastúpeného opatrovníkom obcou B. A., schválil dohodu dedičov po zosnulom Q. K., N.. XX.X.XXXX, D.. X.X.XXXX, naposledy bytom B. A. Č.. XXX, ktorá bola uzavretá na Notárskom úrade JUDr. Edity Varmusovej dňa 11.12.2013 do notárskej zápisnice 16D/219/2013, Dnot 234/2013, a to v celom rozsahu s tým, že notárska zápisnica tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku.

Mal za to, že pri uzavretí úkonu ho zastupovala jeho zákonná zástupkyňa matka, ktorá nebola v kolízii záujmov s hluchonemým dieťaťom, nededila po svojom manželovi, pretože pred úmrtím bola rozvedená. Z toho dôvodu súd mal za to, že hájila záujmy hluchonemého dieťaťa pred záujmami ostatných dedičov, napr. brata V., ktorý bol v konaní právne zastúpený, a to dostatočným spôsobom. Uzavretá dedičská dohoda je v záujme hluchonemého Q. K., preto ju súd schválil. Pokiaľ Q. V. podá návrh na zapretie otcovstva, následne návrh na určenie otcovstva a bude úspešne a právoplatne určené, že maloleté dieťa K. V. je taktiež dieťaťom a dedičom po zosnulom Q. K.Á., N.. XX.X.XXXX, D.. F. X.X.XXXX, môže uplatniť svoje práva v zmysle zákona.

Podľa § 473 ods. 1 Občianskeho zákonníka v prvej skupine dedia poručiťelove deti a manžel, každý z nich rovnakým dielom.

Podľa § 484 Občianskeho zákonníka súd potvrdí nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov. Pri dedení zo zákona sa dedičovi do jeho podielu započíta to, čo za života poručiťela od neho bezplatne dostal, pokiaľ nejde o obvyklé darovania; ak ide o dediča uvedeného v ustanovení § 473 ods. 2 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/1964-40>>, započíta sa okrem toho aj to, čo od poručiťela bezplatne dostal dedičov predok. Pri dedení zo závetu treba toto započítanie urobiť, ak na to dal poručiťel príkaz alebo ak by inak obdarovaný dedič bol oproti dedičovi uvedenému v ustanovení § 479 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/1964-40>> neodôvodnene zvýhodnený.

Podľa § 485 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak sa po prejednaní dedičstva zistí, že oprávneným dedičom je niekto iný, je povinný ten, kto dedičstvo nadobudol, vydať oprávnenému dedičovi majetok, ktorý z dedičstva má, podľa zásad o bezdôvodnom obohatení tak, aby nemal majetkový prospech na ujmu právneho dediča.

Podľa § 485 ods. 2 Občianskeho zákonníka nepravý dedič má právo, aby mu oprávnený dedič nahradil náklady, ktoré na majetok z dedičstva vynaložil; takisto mu patria úžitky z dedičstva. Ak však vedel alebo mohol vedieť, že oprávneným dedičom je niekto iný, má právo len na náhradu nevyhnutných nákladov a je povinný oprávnenému dedičovi okrem dedičstva vydať i jeho úžitky.

K tomuto časovému momentu však nebol dôvod naďalej spôsobovať prieťahy v konaní. Od právoplatnosti veci 6C/106/2014 dňa 13.6.2015 do rozhodnutia súdu dňa 14.1.2016 V.. Q. V. nepodala návrh na zapretie otcovstva, nepodala návrh na prerušenie konania do právoplatného ukončenia tohto konania, preto súd bol povinný vo veci konať a nespôsobovať prieťahy v konaní, pretože by tým porušil ústavné právo dedičov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho

vec prerokovala bez zbytočných priehov. Aj V.. Q. V. a jej dieťa - maloletá K. majú ústavné právo podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR na verejné prerokovanie veci a prerokovanie v ich prítomnosti. Toto právo nemožno však vykladať na úkor ústavného práva druhého účastníka konania a podľa názoru súdu ústavné právo V.. V. týmto konaním odňaté nebolo. Mala možnosť verejného prerokovania, mala možnosť prerokovania v jej prítomnosti. Skutočnosť, že sama bola nečinná, nepodala návrh na zapretie otcovstva, nepodala návrh na prerušenie konania, nemožno považovať za odňatie jej ústavného práva.

Dedičia mali v tomto konaní úspech v porovnaní s V.. Q. V., pretože dedičská dohoda, tak ako ju uzavreli, bola súdom schválená. V záverečných návrhoch však v rozpore s § 151 ods. 1 OSP nežiadali priznať náhradu trov konania. Súd preto napriek úspechu v konaní rozhodol tak, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.